

Vývojové milníky neheterosexuální orientace a identit v Česku: revize tradičního modelu comingoutu

RNDr. Michal Pitoňák, Ph.D.

Národní ústav duševního zdraví, Klecany

Tento článek kriticky posuzuje platnost tradičních modelů comingoutu v kontextu současného Česka, neboť integruje zažité přístupy a moderní realitu. Ke zkoumání vývoje tří milníků comingoutu (M1 – přitažlivost, M2 – sebeoznačení a M3 – odhalení) ve vývoji neheterosexuální identity byl využit online průzkum, kterého se zúčastnilo 1 778 osob (ve věku 15 až 71 let). Z výsledků vyplývá, že svou touhu neheterosexuální lidé rozpoznají kolem 13. roku života, průměrně přes dva další roky trvá, než tuto svou identitu poprvé pojmenují, a průměrně ještě téměř dva další roky trvá, než se daná osoba rozhodne svěřit někomu dalšímu. První „vnější coming out“ tak probíhá průměrně ve věku necelých 17 let. V rámci studie jsme potvrdili generační i genderové rozdíly, přičemž mladší generace procházejí těmito vývojovými milníky rychleji a tradiční genderové rozdíly se u nich stírají. Článek také naznačuje budoucí směr výzkumu, včetně zkoumání nástupu přitažlivosti u bisexuálních a pansexuálních osob a vzorců přitažlivosti vůči trans a genderově rozmanitým osobám, a také posouzení toho, jak stigma a předsudky ovlivňují vývoj neheterosexuální identity.

Klíčová slova: milníky coming outu, neheterosexuální identita, generační rozdíly, sexuální orientace.

Developmental milestones of non-heterosexual orientation and identities in Czechia: A revision of the traditional coming out model

This paper critically examines the applicability of traditional coming-out models in the context of contemporary Czechia, integrating rooted approaches and modern realities. An online survey of 1,788 participants (aged 15 to 71) was utilized to investigate progression between three coming-out milestones (M1 – Attraction; M2 – Self-Labeling; and M3 – Disclosure) in the development of non-heterosexual identity. Results reveal that non-heterosexual individuals typically recognize their desire around age 13, self-label, on average, just over two years later, and disclose their identity to another person at an average age of just under 17. Notably, the study highlights generational and gender differences in these milestones, with younger generations progressing faster and traditional gender distinctions becoming less distinct. The paper also identifies future research directions, including exploring the onset of attractions in bisexual and pansexual individuals and attraction patterns toward trans and gender-diverse individuals, and assessing how stigma and prejudice shape non-heterosexual identity development.

Key words: coming out milestones, non-heterosexual identity, generational differences, sexual orientation.

Úvod

Sexuální orientací obvykle chápeme vzorec sexuálního, romantického a citového vztahu či touhy člověka vůči jiným osobám na základě jejich genderu a pohlavních znaků, které souvisí s fyziologickými pudy a biologickými

systemy, jež jsou nezávislé na vědomé volbě (1). Sexuální orientaci vnímáme jako komplexní a spojitý fenomén, jež lze rovněž vztahovat k tzv. identitě sexuální orientace, která je závislá na dostupnosti diskurzů v rámci příslušné kultury, jazyka (tj. heterosexuální,

gay, lesbická, bisexuální, queer, heteroflexibilní atd.). Identita sexuální orientace pro osoby, které ji mohou přijímat, komunikuje různé významy (2, 3). Proces nebo akt přijetí takové identity sexuální orientace, resp. označení sexuální identity (4), tak představuje vědomé